

Referat af regionalt strategiseminar om Foodbest/Food KIC den 26. januar 2012

Dato 08-02-2012

Lars Haahr Jensen

Tel. +45 7841 1704

Lars.Jensen@ru.rm.dk

1-30-76-32-10

Side 1

Deltagere:

Henning Klarlund, Aarhus Universitet
Jørgen Jespersen, Aarhus Universitet
Henrik Bindslev, Aarhus Universitet
Rene Damkjer, AgroTech
Anne Maria Hansen, Teknologisk
Dorte Storper, FoodNetwork/VIFU/FØDEVAREmidt
Bent Claudi Lassen, Foodbest
Gyda Bay, Agro Business Park/Future Food Innovation
Henrik Andersen, Arla Foods
Svend Erik Sørensen, Danish Crown
Greta Jakobsen, Vækstforums fødevareråd
Erik Sejersen, Region Midtjylland
Bent Mikkelsen, Region Midtjylland
Lars Haahr Jensen Region Midtjylland

1. Velkomst ved Henrik Bindslev

- Henrik Bindslev er prodekan for Science og Technology, Aarhus Universitet.
- Dette er et vigtigt møde, eftersom EIT/KIC er vigtig på EU dagsordenen.
- Set fra Aarhus Universitets side er Foodbest et fremragende initiativ, hvor universitetet udover Science og Technology kan/vil inddrage andre fakulteter med reference til økonomi, business, sundhed, humaniora mv.

2. Baggrund for mødet og forventet output ved Erik Sejersen

- Erik Sejersen fungerer som afdelingschef i Regional Udvikling i Region Midtjylland og er ledelsesmæssig ansvarlig for Vækstforums fødevarsatsning.

- Baggrunden for det regionale strategiseminar er en henvendelse fra Foodbest til Region Midtjylland med en opfordring til regionen om at indgå i Foodbest partnerskabet. Sagen behandles af Vækstforum den 21. februar 2012. I den forbindelse har regionen indkaldt udvalgte fødevarer virksomheder og viden- og innovationsmiljøer til dette seminar for at få afdækket, hvordan et vstdansk engagement kan styrke Foodbest og omvendt. Hvad kan regionen få ud af Foodbest/Food KIC set i et erhvervsudviklingsperspektiv? Her er det vigtigt at høre, hvad miljøerne og virksomhederne siger. Samtidig skal vi sikre, at uanset hvad udfaldet bliver af den internationale satsning, så skal der komme noget konkret og værdiskabende ud af det for fødevarerbranchens erhvervs- og videnaktører i Region Midtjylland.

3. Kort præsentationsrunde

Ansættelsessted, funktion og hidtidige erfaringer med Foodbest:

Henning Klarlund:

- Senior Research Policy Adviser, AU Forskning og Talent
- Har været i dialog med Foodbest i de seneste to år og sidder i Foodbests repræsentantskab.
- Har deltaget i/bidraget til Foodbests mapping af excellence.
- AU arbejder med "det entreprenurielle universitet" – kan inspirere Foodbest.
- Alle fakulteter skal i spil.
- Den faglige er i centrum for AU.
- For AU handler Foodbest/Food KIC også om positionering.
- Der skal i Foodbest sammenhæng være opmærksomhed på, hvad der sker i forhold til Horizon 2020.
- Vi skal lære af de eksisterende KICs.

Rene Damkjer

- Direktør for AgroTech (GTS).
- Har fulgt Foodbest initiativet på sidelinjen men har ikke været direkte involveret endnu.
- Som GTS er AgroTech meget interesseret i Foodbest og kan bl.a. bidrage i forhold til involveringen af SMV (facilitere videndeling og øget innovation).
- Vigtigt at eksisterende instrumenter, eksempelvis GTS, inddrages i et Food KIC.
- AgroTech deltager i InSpire, som er et eksempel på et eksisterende initiativ, hvor der kan hentes i inspiration, viden og samarbejdspartnere.

Anne Maria Hansen

- Innovationschef ved Teknologisk Institut (fødevareteknologi)

- Har begrænsede erfaringer med Foodbest.
- Foodbest er i Teknologisk Instituts interesse.
- Sidder med i InSpire, som bør involveres!
- Deltager i netværk vedr. food & health.
- Fødevarer og sundhed vil blive et centralt tema i TIs kommende resultatkontrakt.

Dorte Storper

- Direktør for VIFU.
- VIFU arbejder med at skabe innovation i SMV (og store virksomheder!) inden for fødevarerområdet på landsplan.
- VIFU fungerer som sekretariat for innovationsnetværket Foodnetwork.
- Deltager som partner i FØDEVAREmidt og, Future Food Innovation.
- Repræsentant i Vækstforums fødevareråd.
- VIFU kan bidrage til Foodbest med bl.a. kontakt til virksomheder og uddannelsesinstitutioner.

Greta Jakobsen

- Formand for Vækstforums fødevareråd.
- Fødevarerådet er et fagligt forum, der er nedsat for at følge udviklingen af den regionale fødevarsatsning og bidrage med faglige input til den videre udvikling af Vækstforums strategiske indsats på fødevarerområdet. Det er en stor opgave at få involveret miljøerne, motiveret SMV og skabt integration i forhold til nationale og internationale initiativer og miljøer.
- Er med i Foodbests ambassadørkorps.
- Der er mange potentialer i Region Midtjylland, når det gælder fødevarer.
- Fødevarerådets opgave er at få skabt synergi mellem den regionale satsning og Foodbest.

Gyda Bay

- Innovationschef i Future Food Innovation (FFI) – operatør på den regionale fødevarsatsning.
- Fødevareraktiviteter begynder i stigende grad at efterspørge FFIs ydelser....og kommer igen!
- Omverdenen er i stigende grad ved at få øje på FFI også uden for regionen .

Svend Erik Sørensen

- Direktør for Koncernsekretariatet hos Danish Crown
- Har deltaget i Foodbests repræsentantskab.
- Det er vigtigt at holde det bredere perspektiv for øje:
 - Vigtigt for danske leverandørvirksomheder.
 - I et nationalt perspektiv er forskningen for spredt.
 - KIC kan bruges til at samle de nationale kræfter.
 - Uddannelsesaspektet er centralt!

- Det gælder om at skabe en national førerposition i et europæisk perspektiv.
- Danish Crown bakker varmt op omkring Foodbest initiativet.
- Det er indlysende, at Region Midtjylland deltager.
- Keep it simple – mindre kompleksitet for virksomhederne!
- Fagligt opmærksomhedspunkt: Øget teknologisk tilgang!
- GTS institutters rolle/involvering skal styrkes.

Henrik Andersen

- Senior Director Open Innovation ved Arla Foods
- Arla Foods har i længere tid været involveret i Foodbest.
- Sidder i dag i Foodbests bestyrelse.
- Arla Foods har deltaget i Foodbests mapping af excellence.
- Er involveret i InSpire som mejeriernes repræsentant.
- Der er behov for samling af de mange initiativer og miljøer.
- "Frygt" for udfaldet af Horizon 2020! I det perspektiv kunne et Food KIC være en styrkelse af en sammenhængende europæisk forsknings- og innovationsindsats.
- Teknologidelen skal have mere plads i Foodbest/Food KIC.
- Vigtigt, at SMV inddrages.
- Vi skal tænke helt nyt og i nye strukturer!
- I et Food KIC vil DK/S uundgåeligt komme i konkurrence med de internationale miljøer, eksempelvis i Holland. Derfor bliver en prioritering af nationale styrke- og kompetenceområder en vigtig øvelse.
- Arla Foods støtter stærkt op om Foodbest initiativet.

3. Status på Foodbest samarbejdet ved Bent Claudi Lassen

- Fødevarer ("Food4Future") er pt. placeret i top 3 over mulige fremtidige KIC temaer (Foreløbigt udpeget af EU Kommissionen). I 2012 startes 3 nye KICs op og yderligere 3 i 2018. Umiddelbart står et Food KIC godt, men der er et stærkt pres fra bl.a. bilindustrien (pt. prioriteret som nr. 4) for at komme i betragtning fra 2014. Det kræver således til stadighed en stor og målrettet indsats i forhold til at få EU systemet til at holde fødevarer "på banen".
- Næste fase i EU er en behandling/prioritering af KIC temaer i Parlamentet – her vil der blive lagt vægt på, at KICs skal være industridrevet (+ værdikædefokus og interdisciplinært!).
- Initiativet til Foodbest blev taget i et samarbejde mellem Danmark og Sverige. Holland kom hurtigt med. Siden er der kommet partnere til (regioner og miljøer) fra England, Italien, England. Flere lande skal involveres, herunder i Østeuropa. Desuden arbejdes der på af få Tyskland med.
- Arbejdet her og nu: Hvordan får vi industrien stærk med?
- Tre indsatsfelter i Foodbest indtil 2014: 1) Der skal på europæisk plan arbejdes for, at der overhovedet kommer et Food KIC. 2) Et

internationalt konsortium skal forberedes, så det er klar til at "rykke" fra dag 1. 3) Der skal udarbejde konkrete programmer og initiativer under et Food KIC.

- Summit om business opportunities afholdes i februar 2012, hvor temaer skal beskrives/prioriteres.
- Indsatsen i et Food KIC skal adressere tre globale udfordringer: Food & Health, Food & Sustainability samt Food Security. Det skal ske ved at samle industri, uddannelse og forskning i et tæt samarbejde om konkrete programmer og initiativer.
- Regionerne er vigtige i forhold til involvering af SMV med hensyn til internationalisering, videnopbygning samt understøttelse af innovation og entreprenørskab.
- I den dansk-svenske del af partnerskabet arbejdes der for at tiltrække et (af 4-5?) Food KIC co-location centre til regionen.

Kommentarer:

- Der skal skabes sammenhæng til andre KICs.
- Efficient supply chain skal fylde noget mere.
- Europæisk integration er det overordnede formål med KIC finansieret af EU/EIT.
- En fysisk enhed er vigtig – der skal være et attraktivt "mødested" med de rette faciliteter, hvor virksomheder, virksomheder og uddannelse mv. kan samles.
- KICs kan bruges til at "genopfinde" en europæisk arbejdsdeling (forskning) – bl.a. ved etablering af kraftcentre. Tænk derfor ikke for snævert geografisk i lokaliseringen af initiativer.

(Bent Claudi Lassens Powerpoint-præsentation er vedlagt som bilag til referatet!)

4. Afdækning af regionale perspektiver ved deltagelse i Foodbest partnerskabet: Motivation, forbehold, organisering og aktiviteter

Inspireret af seminarets indledende oplæg blev der gennemført en refleksionsøvelse, hvor deltagerne blev bedt om at opskrive deres umiddelbare tanker mht. Foodbest på post-its. De forskellige bidrag blev samlet under 4 overskrifter – Motivation, Forbehold, Organisering og Aktiviteter. De enkelte bidrag blev herefter udfoldet, debatteret og suppleret i plenum. Det viste sig, at der kun var få inputs under "Aktiviteter", så derfor blev diskussionen særligt centreret herom: Hvilke konkrete temaer og indsatser skal der arbejdes med i Region Midtjylland som bidrag til Foodbest?

Overordnede konklusioner og anbefalinger vedr. et evt. regionalt Foodbest engagement:

Et regionalt engagement i Foodbest skal bidrage til at styrke en national indsats for at tiltrække Food KIC aktiviteter og midler til virksomheder samt forsknings- og innovationsmiljøerne. Det skal ske inden for de kompetenceområder, hvor der findes særlige regionale/nationale styrker og specialer. Det kæver et åbent samarbejde og en målrettet faglig/strategisk prioritering af indsatsen - regionalt såvel som nationalt og internationalt.

Særlige midtjyske regionale fokusområder, som kan/bør adresseres ved indtrædelse i Foodbest-partnerskabet:

- Regional økonomisk støtte til Foodbest samarbejdet skal udmønte sig i konkrete aktiviteter, der skal medvirke til at skabe vækst og nye arbejdspladser inden for fødevarerområdet i Region Midtjylland uanset udfaldet af EU Kommissionens beslutning om evt. igangsættelse af et Food KIC i 2014.
- Et regionalt engagement skal bruges til at skabe synergi mellem den regionale fødevarerindsats og Foodbest - dels i forhold til fødevarerindsatsens nuværende initiativer og dels i forhold til Vækstforums fremtidige strategi og handlingsplan på fødevarerområdet.
- Viden skal i højere grad sættes i spil: Modeller for interaktionen mellem forskning og virksomheder skal udvikles og styrkes. Der skal eksempelvis skabes bedre adgang for virksomhederne til eksisterende viden internationalt – og det skal ske med "lokale" universiteter og videnmiljøers uegennyttige mellemkomst. Der skal desuden hurtigt kunne udvikles ny viden med udgangspunkt i fødevarerhvervets umiddelbare og konkrete behov. Endelig er det vigtigt at sikre den enkelte forskers meritering for skabe incitament for mere erhvervsorienteret forskning og interaktion.
- Virkemidler skal revideres og nyudvikles: Der er behov for kritisk nytænkning af det offentliges udbud af programmer, initiativer og finansielle instrumenter, der har til formål at styrke videnudvikling, innovation og jobskabelse inden for fødevarerområdet. Eksempelvis ligger der en stor udfordring i at få skabt effektive nye modeller og virkemidler, der kan øge motivationen og skabe bedre rammer for entreprenørskab og "start-ups".
- Bedre og mere målrettede uddannelser og kandidater: Dialogen mellem virksomheder og uddannelses-/forskningsinstitutioner om kompetencebehovene inden for fødevarerbranchen skal styrkes. Der er eksempelvis behov for flere og bedre praksisorienterede uddannelsesmiljøer og praktikker.
- Incitament for investorers/ventureselskabers involvering i fødevareraktiviteter skal styrkes.

(Refleksionsøvelsens opsamling af stikord og budskaber ordnet under de 4 overskrifter er vedlagt som bilag til referatet!)

5. Opsamling/afslutning

Erik Sejersen redegjorde for Foodbest sagens videre forløb frem mod en Vækstforumbehandling den 21. februar 2012. Bl.a. drøftes Foodbest initiativet og opfordringen til regional deltagelse på et møde i Vækstforums fødevareråd den 30. januar. Her vil rådet bl.a. få en orientering om konklusionerne fra strategiseminaret.

Vækstforums sekretariat vil i samarbejde med Aarhus Universitet udarbejde et referat af seminarets diskussioner, konklusioner og beslutninger. Referatet udsendes til deltagerne til kommentering.

Deltagerne indvilgede i at deltage i et opfølgende møde primo/medio marts 2012, hvor der skal arbejdes videre med en præcisering af rammerne for samt indhold og organisering af den regionale Foodbest indsats. Et sådant møde er betinget af, at Vækstforum stiller sig positiv i forhold til et regionalt engagement i Foodbest.